

MUS141 YARDIMCI PİYANO I **Doç. Elif ÖNAL ÇUBUKÇU**

CARL CZERNY’NİN PİYANO ETÜDLERİ VE ETÜD OP.599 NO.18’İN ÇALIŞILMASI

CARL CZERNY

Avusturya’lı piyanist, öğretmen ve bestecidir. 1791 yılında Viyana’da doğmuş olup 1857 yılında yine Viyana’da ölmüştür. İlk piyano derslerini babasından alan Carl Czerny, daha sonra Ludwig van Beethoven, Muzio Clementi ve Johann Hummel’den dersler almıştır. 15 yaşında Viyana’da öğretmenliğe başlamış ve aralarında sonradan ünlü bir konser piyanisti olacak olan Franz Liszt de bulunan öğrencilere piyano dersleri vermiştir. Aralarında -değişik bir kombinasyon olarak- her birinde 4 el çalınan 8 piyano için uyarladığı eserler de bulunan 1000’e yakın eser bestelemiş ve yayınlamıştır. Eserleri arasında en çok eğitici etüdlere bilinmekte ve çalınmakta olup, ardından piyano sonatları gelmektedir. Etüdlere günümüzde de piyano eğitiminin en temel çalışma metodları arasında kullanılmaktadır.

CARL CZERNY’NİN PİYANO ETÜDLERİ

- Op.139 – 100 Progressive Studies

Zorluk sırasına göre düzenlenmiş kısa etütlerden oluşan bir kitaptır. Bu kitabın, çoğu Czerny etüd kitaplarından daha geniş bir tonalite çeşitliliği vardır. Bu özelliğinden dolayı bu etüdlere, ilk görüşte çalma egzersizleri için de idealdir.

- Op.261 – 125 Exercises in Passage Playing

Gamlar, süslemeler ve üçlü akorları geliştirmek için yazılmış kısa çalışmalardan oluşmaktadır.

- Op.299 – The School of Velocity

Gamlar, arpejler ve diğer tekniklerin hızlı çalınmasını geliştirici 40 çalışmadan oluşmaktadır.

- Op.335 – The School of Legato and Staccato

Çeşitli müzikal içeriklerde, legato ve staccato çalma tekniklerini geliştirici 50 çalışmadan oluşmaktadır.

- Op.337 – 40 Daily Studies

Piyano çalma tekniğinin çeşitli zorluklarını geliştirici 40 kısa günlük çalışmadan oluşmaktadır.

- Op.365 – School of Virtuosos

Daha gelişmiş bir tekniği geliştirici 60 çalışmadan oluşmaktadır.

- Op.399 – School for the Left Hand

Sol elin geliştirilmesine odaklı 10 çalışmadan oluşmaktadır. Bu etüdler iki el için yazılmış olsalar da, sol el için çok daha zor arpejler, uzun atlamalar ve oktavlardan oluşan pasajlar içermektedirler.

- Op.409 – 50 Grand Studies

Gamlar, arpejler, tekrarlı notalar ve üçlüler gibi birçok teknik probleme odaklanan 50 çalışmadan oluşmaktadır.

- Op.453 – 110 Progressive Exercises

Bu kitaptaki çalışmalar çok kolay bir seviyeden başlar ve gitgide zorlukları artarak gelişmiş bir seviyeye kadar gelir. Çok geniş yelpazede teknik problemler içeren etüdlendir. Çoğu yaklaşık 1 sayfa uzunluğunda 110 çalışmadan oluşmaktadır.

- Op.481 – 50 Practice Pieces for Beginners

Başlangıç seviyesinden orta seviyeye kadar uygun olacak ve çoğu 1 sayfadan kısa 50 basit çalışmadan oluşmaktadır.

- Op.553 – 6 Exercises in Octaves

Bağlı, bağısız, kırık oktav ve daha bir çok oktav tekniğini barındıran 6 çalışmadan oluşmaktadır.

- Op.599 – Practical Exercises for Beginners

Çok basit seviyeden başlayan ve zorlukları gitgide ardan 100 tane kısa çalışmadan oluşmaktadır.

- Op.636 – Preliminary School of Finger Dexterity

Arpej, üçlüler, gamlar ve daha birçok teknik problemi geliştirici 24 çalışmadan oluşmaktadır.

- Op.684 – 24 Etudes on Irish Airs

Çeşitli teknik pasajlar içeren ve bu teknik problemleri çözmeye odaklı 24 etüdden oluşmaktadır.

- Op.718 – 24 Studies for the Left Hand

Bu çalışmalar iki el için yazılmış olmalarına rağmen, genel olarak sol el tekniğine odaklı olup, bu sebeple sağ elleri basit yazılmıştır. Sol elde gam pasajları, atlamalar, arpejler, triller ve daha birçok teknik pasajlar bulunur.

- Op.740 – The Art of Finger Dexterity

Gamlar, arpejler, tekrarlı notalar ve üçlüler gibi birçok teknik beceriyi geliştirici 50 çalışmadan oluşmaktadır.

- Op.748 – 25 Exercises for Small Hands

Daha çok çocuklar ve elleri küçük yetişkinler için, geniş açılmalar gerektirmeyen 25 çalışmadan oluşmaktadır.

- Op.756 – 25 Grand Etudes de Salon

Diğer Czerny etüdlerinden daha müzikal olan bu etüdlere; arpejler, çiftlenen notalar ve atlamalar gibi teknik problemleri geliştirmektedir.

- Op.777 – Beş Parmak Etüdlere

Parmak çevirmesi olmadan beş parmak dizilişi ile çalınabilen çalışmalardan oluşmaktadır.

- Op.802 – Practical Finger Exercises

Bu etüd kitabı, her biri farklı bir teknik probleme odaklı 6 kısımdan oluşmaktadır. Bu teknikler parmak bağımsızlığı, çiftlenen notalar, akorlar ve beş parmak gibi tekniklerdir.

- Op.821 – 160 Eight-Measure Studies

Orta seviyeden başlayan 160 çok kısa ve çeşitli tekniklere odaklı çalışmalardan oluşmaktadır.

- Op.849 – Studies of Mechanism

Gam pasajları, tekrarlı notalar ve diğer teknik sorunlara odaklı 30 çalışmadan oluşmaktadır.

- Op.861 – 30 Studies for the Left Hand

Sol eli geliştirici 30 çalışmadan oluşmaktadır.

Seviyelere Göre Tavsiye Edilen Carl Czerny Etüdları

1. Seviye (Kolay Seviye): Op.261, Op.821, Op.599, Op.139, Op.777
2. Seviye (Orta Seviye): Op.829, Op.849, Op.335, Op.636, Op.861, Op.299, Op.834
3. Seviye (İleri Seviye): Op.355, Op.740, Op.553, Op.821, Op.365, Op.399

ETÜD Op.599 No.18

Bu etüd sağ el üçlü aralıklı dizi kombinasyonları (Örnek 1),

Örnek 1

ikili tekrarlı tremolo kombinasyonları (Örnek 2),

Örnek 2

Alberti bas kombinasyonunu (Örnek 3),

Örnek 3

ardışık nota beş parmak kombinasyonları (Örnek 4)

Örnek 4

ve melodik çizgili ikili kombinasyonları (Örnek 5);

Örnek 5

sol elde üç sesli 5li – 6lı akor geçişlerini (Örnek 6)

Örnek 6

ve melodik çizgili akor kombinasyonlarını (Örnek 7) çalıştırmaktadır.

Örnek 7

Etüdün ilk ölçüsünün (Örnek 8) sol elindeki ardışık üç sesli 5li ve 6lı akorları çalarken, do-mi-do 5li akoruna, doğal olan 5-3-1 yerine 4-2-1 alınması daha uygun olacaktır. Bunun sebebi, ardından gelen 3 sesli 6lı akora hazırlık ve onun gelişine kolaylık olmasıdır. Bu iki akor, etüd boyunca defalarca bu şekilde gelmektedir. Bu sebeple tek başına sol eldeki bu iki akoru, parmak kombinasyonunu öğrenmek için ayrıca çalışmak gerekir.

Örnek 8

Etüdün 3. ölçüsünde (Örnek 9) sol elde bu kez iki sesli ve melodik çizgili akorlar görülmektedir. Bu akorları çalarken akorların alt seslerini, yani melodiyi ön plana çıkarmak ve 1. parmaktaki sol notalarını daha hafif çalmak gerekir. Bu sırada sağ elde de melodik bir çizgi vardır. Sağ elin bu tekrarlı ikili sesleri, aslında sol eldeki gibi 4lü, 3lü ve 2li akorların açık hallerinin ikişer kez tekrarlanmalarındır. Bu ölçü; sağ eli de sol el gibi akor çalarak (re-sol, mi-sol, fa-sol, re-sol) çalışılabilir. Bu çalışma önce tek sağ elde, sonra iki el olarak yapılmalıdır. Böylelikle her iki eldeki melodik çizgi daha net fark edilir, normal çalınırken de duyulması ve duyurulması kolaylaşır.

Sağ elin fa-sol-fa-sol onaltılıklarını çalarken 4. ve 5. parmakların üstüste tekrarlı çalmasından dolayı zorlanma hissedilebilir. 4. ve 5. parmakların ardarda gelişi sebebi ile bu grup, re-sol ve mi-sol gruplarından daha zorlayıcıdır. Bu grubu çalarken özellikle dikkatli olunup eşitsizlik olmamasına dikkat edilmelidir. Teknik çalışma olarak da gruplardaki tekrar sayısı artırılarak çalışılırsa yararlı olacaktır.

Örnek 9

Etüdün 7. ölçüsünde (Örnek 10), 3. ölçüye benzer fakat 3. ölçüdeki gibi 2 kere tekrar edilmeyen 4lü, 3lü ve 2li aralıklar görülmektedir. Bu pasaj da, önceki örnekte anlatılan şekilde akor olarak çalışılabileceği gibi, 5. parmaktaki sol notaları çalınmaksızın sadece melodik çizginin çalınması şeklinde de çalışılabilir. Bu çalışmalar 2 el yapılmalıdır. Akor şeklinde çalışırken 4. ve 5. parmakların bastığı fa-sol akorunda bir zorlanma yaşanabilir. Her iki notaya da sağlıklı bir şekilde basılmalı, sağlıksız çelinışlar tekrar edilerek düzeltilmelidir.

Yine aynı örnekte sol el do-mi-sol akoruna 5-3-1 parmağı önerilmiştir. Diğer benzerlerine bakıldığında, 3 sesli 6lı akorun ardından gelen do-mi-sol akorlarına hep 4-2-1 alınmaktadır. Burada parmak numarasının farklı alınmasının önerilmesinin sebebi, hemen önceki 6lı akorda 1. ve 2. parmaklarda bitişik sesler olması sebebi ile elin açık pozisyonda biraz kasılacağı, ardından gelen akorda ise bunu rahatlatma gereği duyulmasıdır.

Örnek 10